

عنوان مقاله:

راهکار های رفع تعارض در نظریه پردازی قرآنی

محل انتشار:

دوفصلنامه علوم قرآن و حدیث، دوره 55، شماره 2 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسنده:

مصطفی کریمی - دانشیار موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)

خلاصه مقاله:

قرآن کریم، راهنمای الهی به سعادت و کمال است. بهره مندی از هدایت آن، استخراج نظر آن در مسائل گوناگون را می طلبد. برای دست یازیدن به نظر قرآن، باید تمام آیات مربوط به مسئله پژوهش را جمع آوری کرد و فهم مجموعی از آن ها داشت. در مواردی، میان آیات مربوط به مسئله تحقیق، تعارض اولیه احساس می شود که باید ضمن شناسایی نوع آن تعارض، درصدد رفع آن برآمد. این نوشتار، به روش توصیفی تحلیلی و با هدف کمک به نظریه پردازان قرآنی در این باب، گونه های تعارض میان آیات و راهکار های رفع آن ها را بررسی می کند. میان آیات قرآن، تعارض واقعی و رفع نشدنی وجود ندارد و اگر هنگام استخراج نظریه قرآن کریم، میان برخی آیات جمع آوری شده تعارض احساس شد، با استفاده از راهکار های درست، یکی از آیات با قراین درونی یا بیرونی، تقویت و ترجیح می یابد. این راهکار ها عبارت اند از: تقدیم آیه نص بر ظاهر، آیه خاص بر عام، عام غیرقابل تخصیص بر آیه قابل تخصیص، آیه مقید بر مطلق، آیه عام بر مطلق، تزییق یا توسعه اعتباری موضوع یکی از آیات، تزییق حقیقی موضوع یکی از آیات با تعبد شرعی، متفاوت دانستن موضوع هریک از آیات در مواردی مانند متفاوت بودن معنای یک واژه در دو آیه، تفاوت مصداق یک مفهوم در دو آیه و وجود شرط خاص در هریک از آیات.

کلمات کلیدی:

نظریه پردازی قرآنی، تعارض آیات، تعارض ابتدایی، تعارض مستقر، راهکار های رفع تعارض

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1931202>

